

Tahiti, ko tona tupuna wahine no Hawaii; ko tona papa he pakeha, he hoia. E ki ana a Peka kotahi te mea e kore rawa e wareware i a ia, ko te inoi a tona tupuna wahine. Nona ano e iti ana ka tangohia ia e tona tupuna. I nga abiahia, ina hoki mai ia i ana mabi bianga, i te kaukau, i te whaiwhai nanenane ahakoa nui noa tona ruwha, ka whakao-hongia ia e tona tupuna kia inoi raua, ko tana inoi tenei: "E te Atua, kia tau iho tau manakatanga ki runga ki taku mokopuna. Kaua ia e meinga kia rawakore, kei tahae; kaua hoki e hoatu kia nui te taonga ki a ia, kei wareware ki a koe." I whakarangonā e te Atua te inoi a tona tupuna wahine. Kabore ia i whakarawakoretia kei tahae ia, kahore hoki i tino whakahuatia te taonga kei whaka-manammana ia ka wareware ki te Atua, ofira i whakawhiwhia ia e te Atua ki te taonga, e rite ai ena hiaibia katoa, a i ahei ai ia ki te bagre-te kia kite i te noa kaua. I timata nai ia i te korekore noa ihu. E runga nua nana ia i whai taonga ai: Tuatabi. Na tona kaha ki te mali; Tuarua. Na tana papunitanga i nga puare o tona pakete. I tona timaniringa ki te mali he iti rawa topa uta, i taea ia ki nga nabi katoa. Kaua te tangata e whakahawea ki nga mabi katoa. Kaua te tangata e whakahawea ki te mali, kaua e whai rawa hei te mali nui timata ai. He moni kei roto i te whakatupu beihei. Pechia nga hiaibia heihina, tehungia te moni mo nga mea manuhi, whakupurangatia hei hoko i totahi whenua Kawarutanga, kaua te mori e whakapuna ki te kakahi. Papunitia nga puna o te pakete. I te mea kahore ia i inu waipiro i papunitia e ia tera puare, ai i ora era mo i mo etahi mea punau. Ko te tangata e puhipulipi paipa ana e poika puare ana ki tana pakete, ki te whakamastua ia e ia tera puhipuni paipa, he puare tera kua papunitia.

Ko te hiaibia nui o Peka i kaere mai ai ia ki Niū Tirenī nei kia kite in i te Iwi Maori, engari he takiwa be tenei no te tau, be kino no nga buarabj kahore e taea e in te hateret te tuawhenua, kei reira hoki, ki tangi whakaauro, te hangaitanga o te tangata. Ko nga iwi e noho tata ana ki nga taone kadiore i pera te pai mea nga iwi e noho ana i uta. Kaua te Iwi Maori e whai kia tata ki nga taone, ko te ora mo ratou kei tawhiti i nga taone. Nui atu tona baris i tona tutakihanga ki nga tangata o te Karetī i Te Rau. He mea whakamiharo rawa ki a ia tona kite i te taitamariki e hapai ana i te whakapono, a, te kite hoki i te awheka-kebe e tū ana hei minita. Kotahi ano te awheka-kebe o tona whenua be minita, kahore nga taitamariki e uru ana ki nga mahi o te

Hahi, heoi ano ta ratou e whakaaro ai konga mea anake o tenei ao, o tenei oranga poto. Nui atu te harī me te rangimarie i uru mai ki tona ngakau i tona taenga mai ki Turanga nei. I runga i te tono a te Etita o "Te Pipiwahauroa" me kore ana kupu ki te Iwi Maori o Niū Tirei, ka waiho e Peka enei kupu, i tuhia e ia ki tona ake reo ano:—

Aloha eniaku e oce makama.

I heoakahi au mapuna olio.

E aloha kekahi i ke kahi, matua ano apau.

I heoakahi U'mauia no ka pono o ka Lahui.

Koho i ke kauaka haopono i waha olelo no onkou i ka Hare Alelo.

Paa, a maluma i kō aina mai kaai i ka kahi lihi in hati.

Pantipani i na ipuka Lillī o kō okor wahine.

Ko te whakamāoritanga tenei:

Aroha ki a kontou e oku hova arsha.

He kupu kotahi taku ki a kotonu,

E aroha kontonu tetahi ki totahi i a kotonu tangia katoa. Kia rite te luki o te waewae, kia kottaki te whakarau hei palaga mo te iwi katoa. Poritia te tangata tika hei whakorero mo kontonu ki te Whare Korero. Paritia, tohangia te kaimana kanakana eia tetahi maranama e hokoma. Papauhītia nua tetahi maranama e hokoma. Papauhītia nua tetahi maranama e hokoma.

Anei ano etahi o ame kupu, i tahiia e ia ki te reo Ingarihi:

Make few promises.

Be scrupulously careful in all your statements. You must not go into debts; avoid debts as you would the devil. Make it a fundamental rule: No debt—small or nothing. When working for others, think yourself out of sight. Seek their interest. Make yourself necessary to those who employ you, by industry, fidelity, and scrupulous integrity. Selfishness is fatal.

Do not speculate or gamble; do not become too rich.

Do not forget your father and your mother.

Read often the Proverbs.

Ko te whakamāoritanga tenei:

Kaua e uni ngā kupu oati. Kia timopono ia kujin katoa. Kona e namā. Kia rite tonu matahi i te nama ki tonu matahi i te reveria. Meinga tenei hei tino tūre, ara. Kaua e namā, de moni he kore moa iho ranei. Ki te mea e mahi ana koe ki tetahi tangata, whakaro iho me te mea kahore he tangata i te kite i a koe. Whata ko ngā mea e pāi ana ki tonu rangatira. Kia kaha ki te mabi, kia pano i au hanga katoa, kaua rawa e uru he ngakau tahae ki a koe, kia kore rawa ai tonu rangatira e pāi kia wehe atu koe i a ia. Xi te whai kōe i onu hiaibia ake he tino he tenui moni. Kōng rawa e whai ma te momi e tomo noni ki tonu pakete, ara, kaua e purei momi. Kaua e kujika kia wāve koe te rangatira. Kei wareware i a koe tou papa me tonu whaea. Kia hono tonu tan korero i te Pukapuka o ngā Whakataukī.

(Taria ngā Korero o Hawaii me ona Ici.)